

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Mattias Håkansson
Föredragande

DOM
2011-11-09
Meddelad i
Falun

Mål nr
4207-11
Enhet 2

Sida 1 (7)

SÖKANDE

Telenta AB, 556438-1449
Omvägen 2 H
412 75 Göteborg

Ombud: Johan Kopp
c/o Telenta AB
Omvägen 2 H
412 75 Göteborg

MOTPART

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg
826 80 Söderhamn

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KONKURRENSVERKET	
2011-11-11	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bestämmer att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 44017

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00

E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg (i det följande Kommunalförbundet) genomför en förenklad upphandling avseende ”Trygghetslarm för En-risets servicehus i Söderhamn” med ärendenummer 2011-3660. Tilldelningsbeslut fattades den 26 september 2011, varvid STT Condigi AB (i det följande STT Condigi) antogs som leverantör.

YRKANDEN M.M.

Telenta AB (i det följande Bolaget) begär överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas. I andra hand yrkar Bolaget att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sin ansökan anför Bolaget följande. Punkten 3.1 ”Servicefunktion” har tolkats som att anbudsgivarna ska beskriva vad som ingår i anbudet. STT Condigi har refererat till ett supportavtal som bifogats (Bolaget fick dock inte med prisbilagan som det refereras till i förslaget till supportavtal). Bolaget erbjuder också supportavtal men har i det här avseendet tolkat det till vad som ingår utan extra kostnad. Det vore därför rimligt att den summa som STT Condigi tar för ett avtal under tre år läggs till deras anbudssumma. Kommunalförbundet har inte viktat anbudet på ett korrekt sätt eftersom STT Condigis anbud medför ytterligare kostnader för beställaren.

Vad gäller punkten 3.1 ”Verksamhetsår” har Wahlströms Datanät i Gävle AB med 13 år i branschen fått betyget 3, Bolaget med 19 år i branschen har fått betyget 3, Tunstall med 25 år i branschen har fått betyget 5 och STT Condigi med 30 år i branschen har fått betyget 5. Det går inte att se hur bedömningen har gjorts. Med tanke på hur tekniken har utvecklats finns det inte så stora fördelar med 30 år i branschen att det skulle rendera i så stor skillnad i poängsättningen. Om det finns över 15 års erfarenhet i branschen är erfarenheten utmärkt och ska således ge högsta poäng. Kommu-

nalförbundet har inte använt sig av någon logaritmisk skala utan har godtyckligt poängsatt anbudsgivarna.

I andra hand hävdas att upphandlingen strider mot principerna om öppenhet, förutsebarhet och proportionalitet eftersom Kommunalförbundet har underlåtit att ange klara och tydliga kriterier och specifikationer för utvärderingen. Bolaget har lidit skada genom att inte ha tilldelats kontrakt.

Kommunalförbundet motsätter sig Bolagets yrkanden och anför följande. Av anbudsformuläret framgår att det som kommer att utvärderas är ”Beskriv servicefunktionen och den inställetid Ni har till felavhjälp till Enri sets servicehus”. Kommunalförbundet och referensgruppen har gjort bedömningen och poängsättningen utifrån de beskrivningar som anbudsgivarna lämnat. Pris har inte efterfrågats på dessa servicefunktioner. Det framgår också av anbudsformuläret att det pris som kommer att utvärderas är ”trygghetslarmets entreprenad inkl. utrustning specificerad i Förfrågningsunderlaget sid. 5”. Det har varit tydligt vad som ska ingå i anbudspriset och hur utvärderingen av kvalitetskriteriet service kommer att genomföras.

Vad gäller erfarenhet i form av verksamhetsår i branschen har bedömningen gjorts att de två anbudsgivare som tilldelats högsta poäng har en mycket gedigen marknadserfarenhet. Med branschen avses här installation av trygghetslarm. Kommunalförbundet ser det som en måttstock för att den kvalitet som erbjuds är den högsta möjliga. Bolaget har tilldelats tre poäng vilket anses vara en relevant bedömning som väl motsvarar skillnaden i erfarenhet och därmed kvalitet. Utvärderingen har genomförts och poängsatts på ett logiskt och relevant sätt. Förfrågningsunderlaget är tillräckligt transparent för att anbudsgivarna ska kunna avgöra vad som tillmäts betydelse vid utvärderingen.

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAGET

Av avsnitt AFB.51 "Värderingsgrunder vid prövning av anbud" framgår följande. De anbudsgivare som blivit godkända i steg 1 och steg 2 går vidare till utvärderingsfasen där utvärdering sker enligt det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till utvärderingskriterierna "Pris" (80 procent) och "Service" (20 procent). Vad gäller utvärderingskriteriet "Pris" kommer bedömningen att ske av offererat totalpris. Totalpriset innehåller fasta arvoden och samtliga kostnader ska ingå i priset. Vad gäller utvärderingskriteriet "Service" kommer poängbedömningen att ske från 1-5 för varje underkriterium. Omdömet "med tvekan godkänd" ger 1 poäng, "godkänd" ger 2 poäng, "bra" ger 3 poäng, "mycket bra" ger 4 poäng och "utmärkt" ger 5 poäng.

I bilaga 1 till förfrågningsunderlaget "Anbudsformulär" anges följande underkriterier avseende utvärderingskriteriet "Service"; "Beskriv servicefunktionen och den inställetid Ni har till felavhjälp till Enrisets servicehus", "Beskriv supportorganisationen för uppdraget", "Beskriv tillgängligheten av reservdelar" samt "Beskriv antal verksamhetsår i branschen".

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Bolaget anfört är visat att Kommunalförbundet har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att det medfört att Bolaget lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 5 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Bolaget har gjort gällande att Kommunalförbundet inte har utvärderat anbudet från STT Condigi på ett korrekt sätt eftersom STT Condigis anbud

medför ytterligare kostnader för beställaren vilka ska läggas till anbuds-
summan.

Bolaget har påtalat att STT Condigi i sitt anbud har hänvisat till ett förslag på supportavtal när det har beskrivit ett av underkriterierna till utvärderingskriteriet ”Service”. I förslaget på supportavtal hänvisas till en prisbilaga. Denna har inte getts in till förvaltningsrätten. Enligt förvaltningsrätten har Bolaget inte visat att Kommunalförbundet har utvärderat STT Condigis anbud på ett felaktigt sätt avseende utvärderingskriteriet ”Pris” eller avseende underkriteriet ”Beskriv servicefunktionen och den inställetid Ni har till felavhjälp till Enrisets servicehus”. Det saknas därför skäl för ingripande på grundval av vad Bolaget har anfört i denna del.

Bolaget har även gjort gällande att utvärderingen av underkriteriet ”Beskriv antal verksamhetsår inom branschen” har varit godtycklig och att det inte går att se hur bedömningen har gjorts. Vidare har Bolaget anfört att det med tanke på hur tekniken har utvecklats inte finns så stora fördelar med 30 år i branschen att det motiverar skillnaden i poängsättning. Därtill har Bolaget hävdade att Kommunalförbundet har underlåtit att ange klara och tydliga kriterier och specifikationer för utvärderingen.

Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Detta följer också av unionsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och unionsrätten inte träds för när (RÅ 2002 ref. 50).

Ett förfrågningsunderlag får inte vara utformat så att det ger den upphandlande myndigheten en i princip fri prövningsrätt. I praxis har en sådan ansetts föreligga när förfrågningsunderlaget inte gav någon ledning för vilka omständigheter som skulle komma att vägas in i bedömningen av om ett svar skulle framstå som ”bäst”, ”näst bäst” osv. eller ”väl godkänd”, ”godkänd” osv. Den poängsättning som gjordes av utvärderingskriterierna ansågs ha lämnat stort utrymme för godtycklighet och leverantörerna saknade möjlighet att förutse vad som skulle komma att beaktas vid prövningen av anbuden (jfr Kammarrätten i Göteborg i mål nr 6996-08 och Kammarrätten i Sundsvall i mål nr 237-08).

I förfrågningsunderlaget har Kommunalförbundet visserligen angett vilka utvärderingskriterier som ska användas och viktat dessa samt angett vilka underkriterier som har betydelse vid utvärderingen av kriteriet ”Service”. Kommunalförbundet har också angett att underkriterierna kommer att åsättas betyget 1-5 där omdömet ”med tvekan godkänd” ger 1 poäng, ”godkänd” ger 2 poäng, ”bra” ger 3 poäng, ”mycket bra” ger 4 poäng och ”utmärkt” ger 5 poäng. Det framgår emellertid inte närmare vad som ska tillmätas betydelse vid betygsättningen av underkriterierna till utvärderingskriteriet ”Service”.

Vid angivna förhållanden anser förvaltningsrätten att förfrågningsunderlaget har lämnat ett inte obetydligt utrymme för godtycklighet vid utvärderingen av underkriterierna till utvärderingskriteriet ”Service”. Vad särskilt beträffar underkriteriet ”Beskriv antal verksamhetsår i branschen” torde det inte heller ha förelegat några svårigheter att i förfrågningsunderlaget tydliggöra hur många år i branschen som krävs för att en anbudsgivare ska tilldelas en viss poäng. I detta fall har den faktiska betygsättningen fallit ut på så sätt att Bolaget med sina 19 år i branschen har fått tre poäng medan STT Condigi med sina 30 år i branschen har fått fem poäng. Med hänsyn till hur den faktiska betygsättningen har fallit ut bedömer förvaltningsrätten

att det måste ha varit svårt för anbudsgivarna att förutse utfallet av poängsättningen av det aktuella underkriteriet. Upphandlingsförfarandet brister därför i öppenhet och förutsebarhet. Bristerna får anses ha inneburit en risk för skada för Bolaget. Redan på grund av nu anförda skäl anser förvaltningsrätten således att det föreligger grund för ingripande enligt LOU.

Därtill kommer att utgångspunkten bör vara att kriterier som avser vilken erfarenhet och vilka kvalifikationer samt vilka resurser som en anbudsgivare förfogar över för att säkerställa ett gott utförande av upphandlingsföremålet inte kan användas för att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Stöd för ett sådant synsätt finns även i EU-domstolens praxis (jfr målen C-532/06 Lianakis och C-199/07 Kommissionen mot Grekland). Det kan ifrågasättas om ett kriterium där anbudsgivarna ska beskriva företagets verksamhetsår i branschen verkligen syftar till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. I aktuellt fall har Kommunalförbundet uppgett att med branschen avses installation av trygghetslarm. Förvaltningsrätten anser att det aktuella underkriteriet huvudsakligen är att hänföra till en anbudsgivares förmåga och kapacitet att utföra uppdraget och inte till hur väl föremålet för upphandlingen kan utföras. Anbudsutvärderingen har därför påverkats av ovidkommande hänsyn.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att upphandlingsförfarandet strider mot principerna om öppenhet och förutsebarhet samt kommer i konflikt med bestämmelsen i 15 kap. 16 § LOU. Bristerna får anses ha inneburit en sådan risk för skada för Bolaget att det finns skäl för ingripande enligt LOU. Eftersom bristerna i upphandlingsförfarandet är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet bör upphandlingen göras om (jfr RÅ 2005 ref. 47).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c LOU).

Karin Forslund Johansson

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU